



Випуск № 4, Річний (2024)

# ДАЙДЖЕСТ ПРАКТИК ПАРТИСИПАЦІЇ НАВЧАЛЬНО- ІННОВАЦІЙНОГО КЛАСТЕРУ З Д «ДІАЛОГ. ДОВІРА. ДОБРОБУТ»

## Шановні читачі!

Цей дайджест видається щомісячно в рамках проекту "Підтримка відновлення місцевого самоврядування та відбудови і реконструкції громад в Україні: ФАЗА II", що є частиною програми "Сталий розвиток через вдосконалене місцеве врядування" (SDLG) і реалізується Агентством міжнародного співробітництва Асоціації муніципалітетів Нідерландів (VNG International) у партнерстві з Асоціацією міст України та фінансується Міністерством закордонних справ Королівства Нідерландів.

## У цьому випуску:

### ІННОВАЦІЇ КЛАСТЕРУ З Д «ДІАЛОГ.ДОВІРА.ДОБРОБУТ»

- ✓ Жінки, що змінюють країну
- ✓ Мережу Громадських рад утворено, що далі?
- ✓ Від 3D до 4D Кластеру «Діалог.Довіра.ДЕМОКРАТІЯ.Добробут»: розширення партнерств
- ✓ ПАРТИСИПАЦІЯ – 2024: УСПІШНІ ПРАКТИКИ ПАРТИСИПАЦІЇ ВІД ГРОМАД КЛАСТЕРУ

## ЖІНКИ, ЩО ЗМІНЮЮТЬ КРАЇНУ НА КРАЩЕ

### 25 червня 2024 року відбулась історична подія в житті прифронтових громад України.

В рамках проекту "Підтримка відновлення місцевого самоврядування та відбудови і реконструкції громад в Україні: ФАЗА II", частини програми "Сталий розвиток через вдосконалене місцеве врядування" (SDLG) на установчому засіданні було утворено Навчально-інноваційний кластер 3D "Діалог. Довіра. Добробут".

Проект реалізується Агентством міжнародного співробітництва Асоціації муніципалітетів Королівства Нідерландів VNG International у партнерстві з Асоціацією міст України та за фінансової підтримки Міністерства закордонних справ Королівства Нідерландів.

### Географія охоплення кластеру 3D "Діалог. Довіра. Добробут".

- Баштанська ТГ (Миколаївська область)
- Бериславська ТГ (Херсонська область)
- Високопільська ТГ (Херсонська область)
- Наталинська ТГ (Харківська область)
- Недригайлівська ТГ (Сумська область)
- Очаківська ТГ (Миколаївська область)
- Першотравенська ТГ (Дніпропетровська область)
- Перещепинська ТГ (Дніпропетровська область)
- Підгородненська ТГ (Дніпропетровська область)
- Первомайська ТГ (Миколаївська область)
- Снігурівська ТГ (Миколаївська область)
- Талалаївська ТГ (Чернігівська область)

### Мета Кластеру

Кластер створює правове підґрунття та генерує м'які навчально-інноваційні, інформаційні продукти та інструменти партисипації. В стратегічній перспективі - саме ці зміни призведуть до підвищення ЯКОСТІ ЖИТТЯ в громадах. Саме тому, Кластер отримав назву: "Діалог.Довіра. Добробут".

### Жінки, що об'єдналися та взяли на себе відповідальність

В рамках Кластеру 12 жінок – відповідальних за зв'язки із громадськістю взяли на себе відповідальність по впровадженню інструментів партисипації в життя своїх громад.

- Любов Змієвська (Баштанська ТГ)
- Олена тихонова (Бериславська ТГ)
- Людмила Зубко (Високопільська ТГ)
- Олена Уткіна (Наталинська ТГ)
- Аліна лебеденко (Недригайлівська ТГ)
- Ганна Белібова (Очаківська ТГ)
- Ольга Дубкова (Першотравенська ТГ)
- Тетяна Леус (Перещепинська ТГ)
- Оксана Казакова (Підгородненська ТГ)
- Антоніна Албул (Первомайська ТГ)
- Олександра Васильєва (Снігурівська ТГ)
- Галина Ромахова (Талалаївська ТГ)

### Мережа Громадських рад

З початку роботи проекту жінками спільно із інституціями громадянського суспільства та працівниками місцевих органів влади вдалося зробити неможливе.

Завдяки їхній наполегливій праці та консультаційному супроводженню в рамках 3D Кластеру було утворено 12 Громадських рад, які об'єдналися в спільну Мережу.

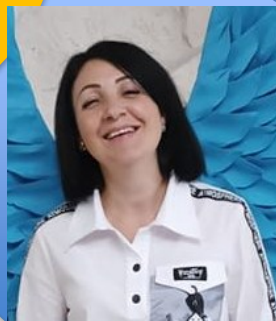
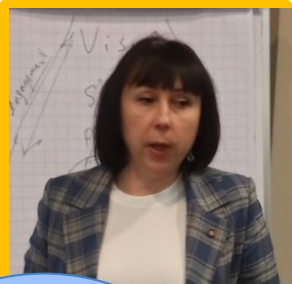
Складний шлях утворення Громадських рад відбувався у відповідності до Постанови КМУ № 996 від 3 листопада 2010 р. із змінами Постанови КМУ № 629 від 24.06.2023 та тривав майже півроку.

Громадські ради утворені як дорадчо-консультативні органи і мають на меті стати справжнім лобістом інтересів громадськості та платформою для ефективного діалогу між владою та громадою.

**Це перший в Україні досвід, коли 12 муніципалітетів об'єднуються та створюють спільну Мережу Громадських рад, до яких увійшло 83 представника інституцій громадянського суспільства, зареєстрованих в Україні.**



**ОБЛИЧЧЯ ЖІНОК НАДИХАЮТЬ, А ЇХ УСПІХ СТАЄ УСПІХОМ ГРОМАДИ!**



## Мережу Громадських рад утворено: що далі?

### Мета створення Мережі Громадських рад

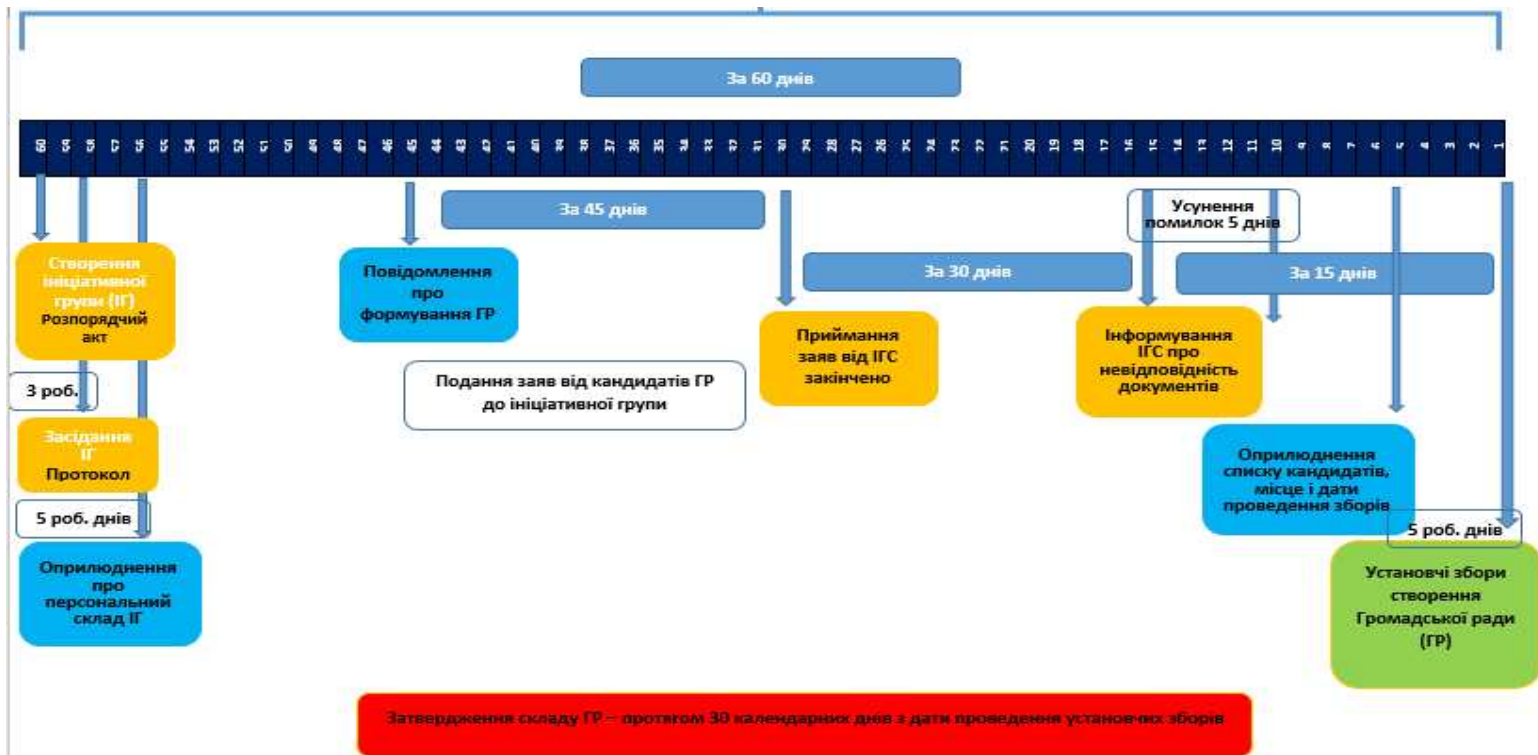
Мережа Громадських рад була утворена в рамках Навчально-інноваційного кластеру 3D «Діалог. Довіра. Добробут».

Оскільки основна мета Кластеру – продукувати інноваційні інструменти через набуття нових знань та партнерств, то Мережа Громадських рад як раз і виконуватиме функцію платформи ефективного діалогу та комунікацій із громадськістю як стосовно впровадження цих інструментів партисипації в життя громади, так і вирішення інших проблем та задоволення потреб громадян задля якісного життя під час воєнного стану.

Це неймовірно важливо для громад у воєнний та повоєнний період, а саме - мати такий інструмент партисипації, як дорадчо-консультативний орган, який зможе швидше і ефективніше донести до місцевого органу влади необхідну інформацію, а також вплинути на прийняття відповідного управлінського рішення.

Особливо, якщо даний орган не один, а об'єднує свої знання, досвід і зусилля ще з такими ж колегами, але вже із інших муніципалітетів Кластеру 3D. І тоді мережа Громадських рад розпочинає виконувати ще й функцію не тільки платформи діалогу та комунікацій, але й платформи обміну знань та досвіду.

### Процедура та строки створення Мережі Громадських рад



Процедура створення Мережі Громадських рад відбувалася у відповідності до Постанови КМУ № 996 від 3 листопада 2010 р. із змінами Постанови КМУ № 629 від 24.06.2023 та тривав майже півроку.

Разом із підготовчим періодом та виданням розпорядчих актів процес утворення Мережі Громадських рад тривав із липня до грудня 2024 року, тобто майже півроку.

### Подолання викликів

Громади стикнулися із безліччю викликів, які стосувалися як пошуку активних громадських організацій, зареєстрованих як юридичні особи у відповідності до чинного законодавства України і які виявили бажання увійти до складу Громадської ради, так і набуття додаткових знань та юридичних консультацій стосовно правильності проходження процедури та видання розпорядчих актів.



## Мапа створення Мережі Громадських рад



- 10 створених ІГ /розпорядчих актів 2024 рік
- 56 членів ініціативних груп 2024 рік
- 11 засідань ініціативних груп 2024 рік
- 10 проведених установчих зборів 2024 рік
- 63 обраних члена до складу ГР 2024 рік
- 2 створені ГР до 2022 року/ 20 члена
- 12 розпорядчих актів по затвердженню ГР
- 83 членів **МЕРЕЖІ ГРОМАДСЬКИХ РАД**



### Результат досягнуто

До Мережі Громадських рад увійшло 83 представника інституцій громадянського суспільства, активних і готових до співпраці, як із громадянами, так і місцевими органами влади та іншими зацікавленими сторонами.

### Наступний етап діяльності

- Розробка та затвердження організаційних Планів діяльності Громадських рад на 2025 рік
- Активна участь у проведенні публічних консультацій місцевих органів влади із громадськістю
- Навчання членів Громадських рад
- Створення на базі Громадських рад проєктних груп/команд
- Участь Громадських рад в розробці Статутів громад
- Участь громадських рад в розробці Стратегії розвитку громад
- Вивчення потреб та проблем громадськості шляхом проведення опитування
- Партисипація – активна участь членів Громадських рад в прийнятті управлінських рішень
- Адвокасі
- Активне запровадження інноваційних інструментів партисипації
- Ефективна інформаційна політика
- Використання інструментів електронної демократії

## **Від 3D до 4D Кластеру «Діалог. Довіра. ДЕМОКРАТІЯ. Добробут»: розширення партнерств**

### **Стратегічне рішення щодо розширення Кластеру**

12 грудня 2024 року під час чергової ОНЛАЙН – наради відповідальні за зв'язки із громадськістю від 12 територіальних громад, які увійшли до складу Навчально-інноваційного кластеру 3D «Діалог. Довіра. Добробут» прийняли стратегічне рішення щодо проведення Установчої Конференції створення Кластеру 4 D у січні 2025 року.

Це об'єднання, яке виходить на більш високий рівень співпраці не тільки між муніципалітетами 12 цільових територіальних громад, але й між ними та інституціями громадянського суспільства, які увійшли до складу Громадських рад, утворених протягом липня – листопада 2024 року у відповідності до постанови КМУ № 996 від 3 листопада 2010 р. із змінами Постанови КМУ № 629 від 24.06.2023.

### **Що стало основою розширення кластеру**

Створення спільної Мережі Громадських рад після напруженої роботи представників ініціативних груп цільових громад проєкту завершилася успіхом та включенням до її складу 83 представників активно діючих інституцій громадянського суспільства.

Саме цей факт і став основою для можливості розширення існуючого кластеру 3D до рівня 4D із назвою «Діалог. Довіра. ДЕМОКРАТІЯ. Добробут» та поповнення його новими учасниками/цями від громадськості.

### **Інноваційність створення Кластеру 4D**

Це перший досвід в Україні, який створює прецедент для подальшого застосування, а саме створення спільної команди із представників місцевих органів влади та громадськості 12 громад України із різних областей задля впровадження інструментів відкритості та прозорості дій влади, ефективної комунікації влади та громадськості, спільної діяльності на благо громадян.

Розширення Кластеру до 4 D відкриває перед ним можливості щодо набуття спільних знань, напрацювання та застосування спільних інструментів демократії та партисипації, нормативно-правових актів в сфері демократизації управління, посилення довіри у громади до органів влади через спільну діяльність, у тому числі спільну реалізацію проєктів.

## **ПАРТИСИПАЦІЯ – 2024: УСПІШНІ ПРАКТИКИ ПАРТИСИПАЦІЇ ВІД ГРОМАД 3D КЛАСТЕРУ**

**КЕЙС успішних практик Навчально-інноваційного Кластеру 3D «Діалог. Довіра. Добробут»** - зібрання створене в рамках "Підтримка відновлення місцевого самоврядування та відбудови і реконструкції громад в Україні: ФАЗА II", що є частиною програми "Сталий розвиток через вдосконалене місцеве врядування" (SDLG) і реалізується Агентством міжнародного співробітництва Асоціації муніципалітетів Нідерландів (VNG International) у партнерстві з Асоціацією міст України та фінансується Міністерством закордонних справ Королівства Нідерландів.

Даний Кейс має на меті сформулювати бачення розвитку демократії на локальному рівні, а також створити успішні моделі залучення мешканців до процесів прийняття рішень через спільний пошук проблеми, інформування, ефективні комунікації, визначення шляхів вирішення та їх подальшого впровадження, набуття нових знань, спільну творчу діяльність тощо.

Кейс базується на сімох принципах відкритого врядування: довіра, загальна доступність, прозорість, діалог, повага та врахування інтересів, орієнтування на потреби громадян, спільна діяльність. Документ спрямований на реалізацію потреб мешканців громад, включаючи дітей, молодь, осіб похилого віку, людей з інвалідністю, військовослужбовців та членів їх сім'ї, ВПО тощо.

Метою КЕЙСУ є формування практик, які створюються самими мешканцями за допомогою інструментів партисипації.

Кейс популяризує інструменти партисипації, у тому числі електронної демократії, створює умови для співпраці у форматі «громада - влада - бізнес – ЗМІ» щодо розвитку інструментів та моделей демократії.

Кейс вказує також на необхідність удосконалення місцевої нормативно-правової бази інструментів громадської участі відповідно до кращих практик і державних стандартів.

**1**

## Баштанська міська територіальна громада Миколаївської області

### Молодіжний простір «Креативна хата»

Найкращим інструментом партисипації, особливо для молоді є створення Молодіжних просторів

**МОЛОДІЖНИЙ ПРОСТІР  
"КРЕАТИВНА ХАТА"**

РОЗКЛАД НА ТИЖДЕНЬ  
23.09-28.09.2024

<b>Понеділок</b> Клуб для найменших (група набрана) Handmade "Найцінніше створюється своїми руками" (група набрана)	<b>Вівторок</b> 11:00 - воркшоп "Цифрова грамотність" 17:00 - Ігри на ХВОХ	<b>Середа</b> Клуб для найменших (група набрана) Handmade "Найцінніше створюється своїми руками" (група набрана) 17:00 - Ігри на ХВОХ
<b>Четвер</b> Клуб для найменших (група набрана) Handmade "Найцінніше створюється своїми руками" (група набрана) 17:00 - Ігри на ХВОХ	<b>П'ятниця</b> Клуб для найменших (група набрана) Handmade "Найцінніше створюється своїми руками" (група набрана)	<b>Субота</b> Вільнопростір 17:30 - кіноперегляд "Венон"

Розклад ✨ роботи на тиждень.

Logos: unicef, ПОТРІБНІ

Молодіжна рада Баштанської міської територіальної громади – це платформа, яка об'єднує молодих людей для активної участі в громадському житті.

Основна мета – представляти інтереси молоді, сприяти їхньому розвитку та залучати до процесу прийняття рішень у громаді

Для більш ефективного роботи із молоддю в громаді було створено Молодіжний простір «Креативна хата за підтримки ЮНІСЕФ, від народу Японії в рамках проекту «Потрібні Тут». Діяльність Молодіжної ради та простору «Креативна хата» сприяє формуванню позитивного іміджу Баштанської громади, як прогресивної та відкритої до молодіжних ініціатив.

Залучення місцевої молоді до активної діяльності стає прикладом для інших громад.

**2**

## Бериславська міська територіальна громада Херсонської області

### БЕРИСЛАВСЬКА ДІАЛОГОВА ГРУПА створена на базі РАДИ ВПО

Влітку 2023 року при виконавчому комітеті Бериславської міської ради (Бериславської міської військової адміністрації) створено першу в Херсонській області Раду з питань внутрішньо переміщених осіб – консультативно-дорадчий орган, який став одним із учасників реалізації регіональної політики у сфері забезпечення та захисту прав та інтересів внутрішньо переміщених осіб, сприяння діяльності територіальної громади у розвитку ефективних механізмів їх адаптації та інтеграції.



Рада налічує 18 членів, із них: 8 чоловіків та 10 жінок різної вікової категорії (віком від 30 до 65 років). Наприкінці квітня 2024 року за участі ради

ВПО відбулося перше установче засідання діалогової групи (ДГ) влади та громади з питань відновлення Бериславської територіальної громади, де разом з громадськими експертами місцеві мешканці напрацювали шляхи вирішення місцевих проблем. Положення про діалогову групу та її склад затверджені

Розпорядженням начальника міської військової адміністрації.

Партнерство влади і громади було втілено в новостворену діалогову групу в рамках проекту громадської організації Причорноморський центр політичних та соціальних досліджень (ПЦПСД). Діалогова група – це тимчасовий дорадчо-консультативний орган, який забезпечує постійну комунікацію і здійснює громадський супровід як процеси самого відновлення громади, так і бюджетний процес та нормотворчість. На базі діалогової групи створено Громадський простір. Це стало наступним кроком до покращення доступу громадськості до неформальної освіти, комунікацій, спільної проектної діяльності.



# 3

## Високопільська селищна територіальна громада Херсонської області

### Платформа "СВОЇ" та ЦНАП

З метою покращення рівня життя мешканців Високопільської громади та за підтримки швейцарсько-української Програми EGAP, що виконується Фондом Східна Європа, в роботу впроваджено Чат-бот «СВОЇ». Сервіс дозволяє зібрати всю важливу інформацію про громаду в єдиному місці, та є надійним помічником жителів громади, бо містить важливу інформацію про адміністративні послуги, місцеві заклади та служби.



QR для Viber-бота

Кожен мешканець громади може відсканувавши QR-код, обрати Високопільська громада та отримати доступ до більшої частини послуг, не виходячи з дому, що значно покращує комунікацію мешканців з органами місцевого самоврядування.

Так, за допомогою платформи «СВОЇ», для спрощення доступу громадян до послуг та процедур, було створено офіційний сайт відділу ЦНАП

Високопільської селищної ради, що зробило роботу відділу ще більш ефективнішою. Завдяки чат-боту можна дізнатися адресу чи графік роботи ЦНАПу, отримати консультацію, замовити необхідні довідки та витяги.



QR для Telegram-бота

# 4

## Наталинська сільська військова адміністрація

### Перша громада 3D Кластеру утворила та затвердила Громадську раду Наталинська сільська військова адміністрація першою серед громад – учасниць створила та легалізувала Громадську раду при військовій адміністрації

Розпорядженням начальника Наталинської сільської військової адміністрації № 254 від 20 вересня 2024 року було затверджено склад Громадської ради у кількості 10 осіб – представників зареєстрованих в Україні інституцій громадянського суспільства.

Серед громадських організацій представлені: волонтерська організація, ветеранська організація, громадські організації, діяльність яких направлена на розвиток Наталинської громади в різних сферах, у тому числі молодіжно-патріотичного спрямування, об'єднання співвласників багатоквартирного будинку тощо.



На перших установчих зборах в присутності заступника начальника Наталинської СВА було обрано голову Громадської ради, заступника та секретаря, а також опрацьовано постанову Кабінету Міністрів України від 03.11.2010 року №996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики».

02 жовтня 2024 року за участю очільника Наталинської СВА Володимира Птишника під час засідання Громадської ради при Наталинській сільській раді члени Громадської ради

ознайомилися з поточною ситуацією у громаді, детально обговорили реалізовані в громаді проєкти за 2023 – 2024 роки та перспективні проєкти, представлені військовою адміністрацією.

За результатами засідання члени Громадської ради вирішили розробити графік проведення зустрічей з місцевим населенням у старостинських округах громади для ознайомлення з нагальними проблемами мешканців та їх потребами; зробити аналіз і узагальнення виявлених проблемних питань з подальшим внесенням до місцевої влади ініціативи щодо їх вирішення.



# 5

## Недригайлівська селищна територіальна громада Сумської області

### МОЛОДІЖНИЙ ЦЕНТР РОЗВИТКУ

Молодіжний центр у Недригайлівській громаді був заснований на основі колишнього приміщення ЦНАПу згідно з рішенням Недригайлівської селищної ради, яке було передане для функціонування центру. Протягом 2023 року в Молодіжному центрі провели косметичний ремонт, під час якого приміщення поділили на секції. Крім того, кімнати оснастили меблями та підготували для зручного використання на базі сучасного внутрішнього дизайну та створення простору, який відповідає потребам сучасної молоді.



30 серпня 2024 року на території Молодіжного центру Недригайлівської селищної ради відбулася апаратна нарада, де було детально обговорено функції та роль центру у житті громади. Участь у нараді взяли представники місцевої влади та керівники різних галузей, зокрема культури.

Молодіжний центр має на меті не тільки сприяти розвитку творчих здібностей молоді, але й її залучення до управління громадою, у тому числі через спільну із органом місцевого самоврядування проектну діяльність.

У Молодіжному центрі активно проходять різноманітні заходи, включаючи святкові події, зустрічі з представниками міжнародних організацій і благодійних фондів, що допомагають під час воєнного стану. Також організуються розважальні майстер-класи для вихованців Недригайлівського центру культури та дозвілля, де діти можуть створювати творчі вироби власноруч. Окрім цього, відбуваються зустрічі з письменниками громади.

# 6

## Першотравенська міська територіальна громада Дніпропетровської області

### КП «Агенція розвитку та відновлення громад Присамар'я»

Рішеннями Першотравенської міської ради від 07.12.2023 № 169-24/VIII та Петропавлівської селищної ради від 20.12.2023 № 1452-33/ VIII «Про утворення спільного комунального підприємства «Агенція розвитку та відновлення громад Присамар'я» Першотравенської міської і Петропавлівської селищної рад та затвердження його Статуту».

Успішні проекти Агенції:

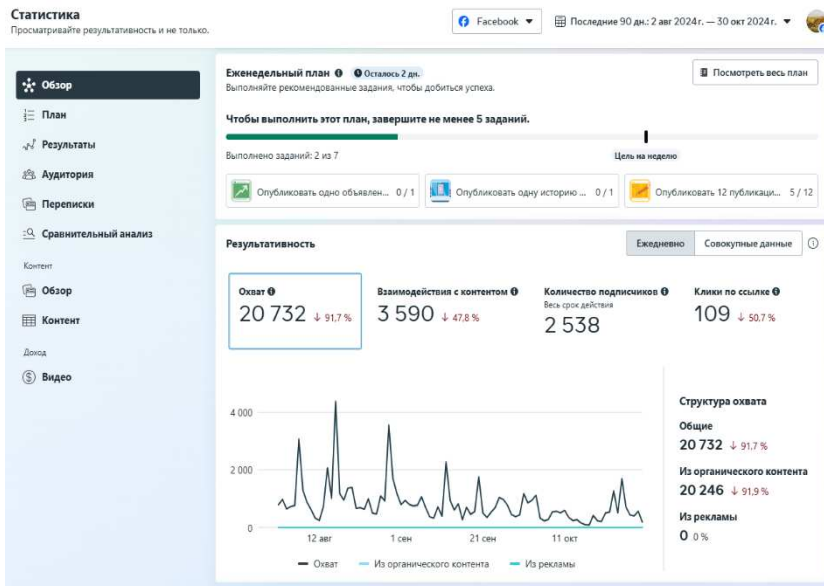
- Проект Ради Європи «Молодь за демократію в Україні: Фаза III» спільно з громадською організацією «Простір суспільних ініціатив»
- Проект з надання безкоштовної юридичної допомоги, спрямований на вирішення нагальних соціальних, житлових, трудових та пенсійних питань, за фінансової підтримки Міністерства закордонних справ Чеської Республіки в рамках Transition Promotion Program у співпраці з громадською організацією «Місцевий Розвиток Громад»
- Встановлено 20 металопластикових вікон у місці тимчасового проживання ВПО у рамках грантової угоди між Угорською Екуменістичною Службою Допомоги та 15 вікон за фінансування Helvetas Swiss Intercooperation в межах підтримки України з боку Швейцарії Swiss Solidarity. За сприяння Helvetas Swiss Intercooperation у шелтері проведено ремонт у санвузлах та замінено сантехніку. Всі проекти реалізовано спільно з громадською організацією «Місцевий Розвиток Громад»
- Проект «Озеленення пришкольної території Першотравенського ліцею № 5 у рамках проекту «Інтеграція сталого розвитку в Україні відповідно до Європейського зеленого курсу» за фінансової допомоги Європейського Союзу спільно з громадською організацією «Місцевий Розвиток Громад»

## 7

## Очаківська міська територіальна громада Миколаївської області

## Очаків - цифровий

2 травня 2024 року Очаківська міська рада Миколаївської області підписала Меморандум про взаєморозуміння та співпрацю із Міжнародною благодійною організацією «Фонд Східна Україна» щодо впровадження Єдиної платформи місцевої електронної демократії «e-DEM» та Конструктора сайтів та чат-ботів територіальних громад «СВОІ».



В результаті громада отримала онлайн систему «e-DEM», за допомогою якої громадянам забезпечується легкий і зручний доступ до використання базових інструментів електронної демократії. Ці інструменти впроваджуються з метою покращення взаємозв'язку громадян та влади у вирішенні різноманітних соціально важливих питань.

<https://e-dem.ua/4810300000>

Платформа «СВОІ» є хмарним онлайн-сервісом, який дозволяє органу місцевого самоврядування створити, налаштувати сайт територіальної громади та муніципальний чат-бот для взаємодії

з мешканцями, а також здійснювати регулярне розміщення контенту через веб-інтерфейс, без необхідності програмування та придбання власного серверного обладнання.

- ✓ Сайт Очаківської міської ради;
- ✓ Сторінки в соціальних мережах;
- ✓ Сторінка в Telegram;

## 8

## Перецепинська міська територіальна громада Дніпропетровської області

## Офіс відновлення та розвитку

В Перецепинській міській територіальній громаді за сприяння Програми розвитку ООН в Україні за фінансової підтримки Уряду Швеції відкрито новий сучасний офіс оснащений меблями та необхідним обладнанням.



В рамках реалізації проекту також облаштовано новими меблями та комп'ютерною технікою "back-office" на 4 робочих місця, в якому працюють співробітники двох відділів: проектно-інвестиційного та організаційно-кадрової роботи, діловодства та контролю міської ради, які безпосередньо відповідають за комунікацію з громадськістю, інвестиції та міжнародні відносини.

Новостворений офіс став місцем проведення пленарних засідань сесій, виконавчого комітету та постійних комісій Перецепинської міської ради, а

сучасне обладнання дозволяє вести відеозапис засідань у високій якості, а в подальшому і прями трансляції, (згідно із ст. 46, 47 ЗУ «Про місцеве самоврядування в Україні»), чим підвищено рівень громадського контролю.

В офісі відновлення та розвитку відбуваються зустрічі з партнерами громади, засідання Громадської та Молодіжної рад, тренінги для громадських організацій тощо

### Електронна демократія в дії

Підгородненська міська територіальна громада у співпраці із Фондом Східна Європа, Державним агентством з питань електронного урядування України та Дніпропетровською облдержадміністрацією у межах програми міжнародної технічної допомоги "Електронне урядування задля підзвітності влади та участі громади" (EGAP), за фінансової підтримки Швейцарської агенції розвитку та співробітництва створила сучасний дизайн офіційного порталу.



Даний портал направлений на ефективний зв'язок із громадськістю та містить наступні веб-сторінки: Е – демократія; Місцеві петиції; Електронні сервіси; Мобільна валізка; Безоплатна правнича допомога; Актуальні гранти; Перейменування вулиць; Безбар'єрність; Публічні

закупівлі; Публічна інформація; Порядок доступу до публічної інформації; Заходи щодо запобігання та протидії корупції

Встановлена Веб-платформа «Єдина платформа місцевої електронної демократії» (скорочено – е-DEM) має на меті надати громадянам легкий і зручний доступ до використання кількох інструментів електронної демократії.

Переваги для мешканців:

- Легкий доступ до участі у громадських ініціативах
- Можливість впливати на прийняття рішень
- Відчуття залученості та впливу на розвиток громади
- Швидкість та зручність подання заявок і пропозицій
- Формування цифрових навичок у громаді

### Простір соціальної адаптації та життєстійкості

Створений в громаді Простір соціальної адаптації та життєстійкості спрямований на підтримку різних соціальних груп, зокрема вразливих верств населення, та створення умов для їх інтеграції й активної участі в житті громади.



Залучення людей, які пережили кризові ситуації, до активного суспільного життя та ініціатив громади

1. Організація тренінгів, курсів і майстер-класів для підвищення кваліфікації, професійної переорієнтації та особистісного розвитку

2. Місце зустрічей, де обговорюють актуальні проблеми й шукають спільні рішення

3. Допомога у подоланні стресу та адаптації

Простір соціальної адаптації та життєстійкості створює умови для активної участі людей у громадському житті, посилюючи партисипативні процеси в громаді.

На базі простору створено Університет третього віку, який спрямовано на залучення людей похилого віку до активного життя, розвитку їхніх навичок та підтримки соціальної активності, а саме:

- Залучення людей старшого віку до різноманітних заходів
- Допомагає боротися з ізоляцією та самотністю
- Програми навчання дають можливість літнім людям здобувати нові знання
- Мотивує старше покоління брати активну участь у житті громади та підтримувати зв'язок із місцевими органами влади



11

## Снігурівська міська територіальна громада Миколаївської області

### Молодіжний простір "МолодьLab"

Молодіжний простір був створений ініціативною командою "СМС (Служба Молоді Снігурівщини)" в рамках програми Upshift. Команда у співпраці з ОМС зробила косметичний ремонт та проводила заходи арт-терапії з українських народних ремесел, кіновечори та вечори настільних ігор.



Проект "СМС (Служба Молоді Снігурівщини)" створений в межах програми UPSHIFT, яку в Миколаївській області реалізує ГО "Потрібні тут", за підтримки ЮНІСЕФ та уряду Японії та Бельгії.

У приміщенні проводяться ремонтні роботи для сталого функціонування простору в рамках реалізації програми Дитячого фонду ООН UNICEF "Розбудова потенціалу молодих людей як агентів змін" у співпраці з ГО "Потрібні тут".

На базі простору працює Молодіжна рада, яку було відібрано як учасницю проекту "Маю думку. Південь", що реалізовується ГО "Молодіжна платформа" за сприяння Норвезької ради у справах біженців (NRC) в Україні та за фінансової підтримки Норвезької агенції з розвитку співробітництва (NORAD). В рамках проекту члени Молодіжної ради стали учасниками тренінгу з адвокації та хакатону з розробки ініціатив, які будуть реалізовані в 2024 році.

12

## Талалаївська сільська громада Чернігівської області

### Учнівський медіа-центр

Відкриття сучасного простору зібрав усіх, хто долучився до його створення: представників ГО DOCCU та Finn Church Aid Ukraine, представників громади, управління освіти та учнів, які пропонували свої ідеї для втілення нового медіапростору. До новенької медіатеки завітали представники ГО DOCCU – координатора та організатора всіх етапів реалізації проекту KOLO Clubs 2.0, а також донора і партнера – FCA Finn Church Aid, Finn Church Aid Ukraine в особі директора філії Патриції Марущак.



Від DOCCU ліцей у подарунок отримав планшети, навушники, ноутбук та книги, робочі зошити для класного керівника, які були розроблені психологами в межах проекту KOLO Clubs 2.0.

Учні Талалаївського ліцею на базі медіа-простору навчаються сучасними медіа-технологіям та проводять різноманітні заходи.

Випуск підготовлено в рамках проєкту "Підтримка відновлення місцевого самоврядування та відбудови і реконструкції громад в Україні: ФАЗА II", що є частиною програми "Сталий розвиток через вдосконалене місцеве врядування" (SDLG) і реалізується Агентством міжнародного співробітництва Асоціації муніципалітетів Нідерландів (VNG International) у партнерстві з Асоціацією міст України та фінансується Міністерством закордонних справ Королівства Нідерландів.

---

**КОНТАКТИ ПРОЄКТУ:**

e-mail: [nataliia.boiko@vng-sdlg.nl](mailto:nataliia.boiko@vng-sdlg.nl)

Facebook: <https://www.facebook.com/VNGI.Ukraine>